System oceniania z religii dla klasy IV szkoły podstawowej na 1 lekcję religii tygodniowo

według podręcznika „Odkrywam życie z Jezusem" nr AZ-14-01/18-KI-19/23
zgodnego z programem nauczania nr AZ-1-01/18

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	**OCENA**					
	Celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie prawidłowych pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

4. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu.
5. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wielokrotnie pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych	• starannie wykonuje powierzone zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • czynnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR II

Dział	OCENA				
	Dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Jezus uczy mnie być blisko Niego	• podaje, czym jest łaska uświęcająca, • wymienia części Mszy Świętej i je wyjaśnia i prawidłowo odpowiada na wezwania w czasie jej trwania • podaje, jakie postawy przyjmujemy podczas liturgii słowa i liturgii eucharystycznej • podaje prawdę, że podczas Mszy Świętej Jezus przemienia chleb w swoje Ciało i wino w swoją Krew, • wyjaśnia, że w Eucharystii karmimy się Jego Ciałem • wskazuje, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania i wie jak się do niego przygotować • podaje z pamięci dziesięć przykazań Bożych.	• wyjaśnia znaczenie katechezy w pogłębianiu więzi z Jezusem, • omawia przypowieści: o budowie wieży, o siewcy, o uczcie • podaje prawdę, że Bóg ma plan dla życia każdego człowieka, • wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem • wskazuje, kiedy podczas Mszy Świętej czytane jest słowo Boże • wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą Chrystusa i naszą, • uzasadnia potrzebę systematycznego przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania • wyjaśnia, na czym polega praktyka pierwszych piątków miesiąca, • wyjaśnia przesłanie pierwszych trzech przykazań	• wyjaśnia, na czym polega godne uczestnictwo w Eucharystii, • wymienia wybrane czynności liturgiczne wykonywane podczas Mszy Świętej, • opowiada o rozmnożeniu chleba przez Jezusa, • opowiada o uzdrowieniu paralityka, • opowiada o rozmowie bogatego młodzieńca z Jezusem, • wymienia rodzaje modlitwy (prośba, dziękczynienie, przeproszenie i uwielbienie).	• wyjaśnia znaczenie czynności liturgicznych wykonywanych podczas Mszy Świętej, • wyjaśnia, że podczas liturgii słowa prowadzimy dialog z Bogiem, • wyjaśnia, dlaczego przykazania o relacji człowieka wobec Boga są jako pierwsze w Dekalogu, • uzasadnia, dlaczego obowiązkiem przyjaciela Jezusa jest systematyczny udział w niedzielnej Mszy Świętej.	• porównuje Mszę Świętą do uczty, na którą zaprasza Jezus, • wyjaśnia znaczenie postaw przyjmowanych podczas liturgii, • wyjaśnia, na czym polega wspólnotowy wymiar Mszy Świętej, • wyjaśnia, dlaczego należy wynagradzać Bogu za grzechy swoje i całego świata.
II. Jezus uczy mnie przyjaźni	• podaje prawdę, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył nas Jezus, • wymienia cnoty boskie, • wyjaśnia, że podczas Mszy wszyscy wspólnie wyznają wiarę w Boga. • wymienia uczynki miłosierne, o których mówi Jezus, • podaje przykłady niesienia pomocy drugiemu człowiekowi • podaje prawdę, że Jezus uczy ludzi pokory, • wymienia grzechy główne i podaje ich przeciwieństwa, • podaje prawdę, że Bóg jest Stwórcą całego świata,	• omawia schemat i klasyfikuje wezwania Modlitwy Pańskiej odnoszące się do Boga i do człowieka • wyjaśnia pojęcie wspólnoty w czasie Mszy Świętej i poza Nią • podaje z pamięci treść *Wyznania wiar* i wyjaśnia wybrane • omawia uczynki miłosierdzia co do ciała • opowiada, jak wyglądał spór apostołów o pierwszeństwo, • uzasadnia, że życie wiarą domaga się dobrego postępowania • opowiada przypowieść o chwaście	• wymienia prośby z modlitwy „Ojcze nasz”, • podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wypowiadane są: *Credo*, modlitwa „Ojcze nasz”, • opowiada o wyznaniu wiary św. Piotra, • wyjaśnia, na czym polega pokora wobec Boga i ludzi, • wyjaśnia istotę wybranych grzechów głównych, • wymienia elementy liturgii Mszy Świętej, które wyrażają pokorę, • opowiada perykopę o głupim bogaczu,	• wyjaśnia wspólnotowy charakter Modlitwy Pańskiej, • wyjaśnia, czym jest cnota wiary, • podaje, czym jest sakrament namaszczenia chorych • wyjaśnia, że od troski o dobra materialne ważniejsza jest troska o przyjaźń z Bogiem, • podaje, za co dziękujemy podczas Mszy Świętej	• wyjaśnia, dlaczego Jezus stawia dziecko za wzór dla dorosłych, • omawia postawę bł. P. Frassatiego wobec rzeczy materialnych. • wyjaśnia, dlaczego św. Franciszek z Asyżu jest patronem ekologów.

Dział	OCENA				
	Dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Jezus uczy mnie wdzięczności	• opisuje, jak należy zachować się bezpośrednio przed i po przyjęciu Komunii Świętej • wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne • podaje prawdę, że dla Jezusa największą troską jest zbawienie ludzi, • wyjaśnia, że Bóg opiekuje się ludźmi przez anioła stróża, • podaje, jak wygląda procesja z darami podczas liturgii eucharystycznej, • mówi z pamięci słowa aniołów, którymi się modli podczas Mszy,	• opowiada perykopę o uzdrowieniu trędowatych, • wyjaśnia, na czym polega modlitwa dziękczynna • omawia słowa przywitania przez kapłana na początku Mszy Świętej, • wyjaśnia, że dary pochodzące od Boga: chrzest i wiara są pomocą na drodze do zbawienia, • wyjaśnia, na czym polega bezinteresowność, wdzięczność • wyjaśnia, że składamy Bogu na ołtarzu to, co jest otrzymaliśmy w darze od Niego.	• podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wierni wyrażają swoją wdzięczność wobec Boga, • uzasadnia wartość wdzięczności, • opowiada o spotkaniu Jezusa z Marią i Martą, • uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę pomiędzy sprawami materialnymi a duchowymi • wyjaśnia, czym jest Boża opatrzność, • opowiada perykopę o ubogiej wdowie	• opowiada, jak Jezus opiekował się apostołami, • uzasadnia, że hojność może być wyrazem wdzięczności za dobro otrzymane od Boga, • wyjaśnia, dlaczego podczas Mszy składana jest także ofiara na tacę.	• wyjaśnia, że Jezus przyjmuje wiernych na Mszy Świętej jak gości, • podaje przykłady fundowania darów na rzecz kościoła parafialnego i parafii.

SEMESTR II

Dział	OCENA				
	Dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Jezus uczy mnie przepraszać i przebaczać	• wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty i pojednania , wymienia jego warunki i omawia sposób przygotowania • wyróżnia grzechy przeciw Bogu i bliźnim • wskazuje, negatywne konsekwencje grzechów wobec Boga, siebie i bliźnich • podaje prawdę, że Jezus chce przebaczać ludziom grzechy ponieważ ich kocha, • wyjaśnia, czym jest utrata łaski uświęcającej, uczciwość, prawdomówność • podaje przykłady uczynków miłosiernych co do duszy, • wyjaśnia, na czym polega prawdomówność • opowiada, jak należy przygotować się do udziału w Eucharystii	• opowiada przypowieść: o miłosiernym ojcu, o dwóch synach • wyjaśnia, czym jest sumienie i jakie jest jego znaczenie • wyjaśnia, dlaczego należy ponosić konsekwencje swoich decyzji i czynów, • wyjaśnia uczynki miłosierne co do duszy, • wymienia przykłady zależności wiary i postępowania • wskazuje, w czym może naśladować świętych	• wyjaśnia, że grzech jest przeszkodą w przyjaźni z Jezusem, zna jego konsekwencje w relacjach z innymi ludźmi • opowiada scenę zaparcia się Jezusa przez Piotra, • podaje, kiedy wypowiada się słowa spowiedzi powszechnej podczas Mszy. • opowiada historię spotkania Zacheusza z Jezusem, • wyjaśnia biblijną symbolikę budowy domu, • wyjaśnia słowa Jezusa na temat składania darów Panu Bogu (Mt 5,23-24),	• opowiada historię nawrócenia łotra na krzyżu, • charakteryzuje grzechy wobec siebie, innych osób i wspólnoty, • uzasadnia potrzebę naprawienia krzywd i zadośćuczynienia, • opowiada o objawieniach w La Salette • uzasadnia, że każdy ma prawo do poszanowania osoby, • podaje, na czym polega indywidualna modlitwa przed Mszą Świętą.	• wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym i wspólnotowym, • uzasadnia potrzebę systematyczności w obowiązkach szkolnych i domowych, • uzasadnia potrzebę wyjaśniania sytuacji konfliktowych.
V. Jezus uczy mnie modlitwy prośby	• wyjaśnia, na czym polega modlitwa prośby, • podaje, że na początku Mszy Świętej wierni wypowiadają w ciszy swoją intencję, • wymienia przejawy dobra i zła w świecie • opowiada przypowieść o natrętnym przyjacielu • podaje przykłady, kiedy należy stawać w obronie słabszych, • podaje przykłady posłuszeństwa wobec dorosłych, nawet jeśli odczuwa wewnętrzny bunt	• charakteryzuje modlitwę wspólnotową (modlitwa wiernych) • wskazuje, w czym może naśladować świętych- św. Jerzego, • uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego • opowiada o uzdrowieniu chromego nad sadzawką, • wyjaśnia, czym jest cnota roztropności, • opowiada przypowieść: o pannach roztropnych i nierozsądnych i o talentach	• podaje, kiedy podczas liturgii słowa jest modlitwa powszechna, • wyjaśnia, czym jest cnota męstwa, czym posłuszeństwo wobec Boga, • wyjaśnia, że do nieba dążymy wspólnie we wspólnocie Kościoła, • wyjaśnia, że troska o rozwój uzdolnień powinna być jednocześnie troską o zbawienie,	• wyjaśnia słowa Jezusa o wspólnej modlitwie (Mt 18,19-20), • wyjaśnia, dlaczego wstawimy się do Boga w intencji innych osób, • wyjaśnia, dlaczego Bóg nie spełnia próśb, które są niezgodne z Jego wolą, • uzasadnia, że każdy ma jakieś umiejętności, które otrzymał od Boga,	• wyjaśnia, że w przypowieści przyjście pana młodego oznacza spotkanie z Jezusem na końcu świata, • uzasadnia, dlaczego panny rozsądne mogą być wzorem roztropności.

SEMESTR I i II

Dział	OCENA				
	Dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Jezus uczy mnie uwielbienia. Rok liturgiczny	• podaje, że modląc się na różańcu poznajemy życie Jezusa i uwielbiamy Go, podaje części i tajemnice różańca, • podaje, kiedy świętujemy Uroczystość Chrystusa Króla, • podaje, czym jest Adwent • podaje, że wśród przygotowań do świąt Bożego Narodzenia powinna być spowiedź, • opowiada o narodzeniu Jezusa, że jest synem Bożym • wyjaśnia, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi • opowiada o pokłonie mędrców, • wskazuje, w jaki sposób może wspierać pracę misjonarza • wyjaśnia, czym jest Wielki Post, • opowiada o kuszeniu Jezusa, • podaje, kiedy chrześcijanina obowiązuje post i wstrzemięźliwość,	• uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach różańcowych • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o powtórnym przyjściu Pana Jezusa • uzasadnia religijny wymiar świętowania Bożego Narodzenia • opowiada o zwyczajach związanych ze świętem Trzech Króli • wyjaśnia, na czym polega sens pracy misjonarza • uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach drogi krzyżowej • podaje warunki skuteczności modlitwy: zgodność z wolą Boga	• opowiada o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie, • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, • podaje, kim był Jan Chrzciciel i opowiada o jego misji, • opisuje warunki, w jakich narodził się Jezus • wyjaśnia nazwę uroczystości Objawienia Pańskiego, • definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzemięźliwość, szatan, • opowiada o modlitwie Jezusa w ogrodzie Oliwnym, • opowiada o męce Pana Jezusa i Jego śmierci na krzyżu,	• opowiada perykopę o sądzie ostatecznym i wyjaśnia użyte w niej symbole, • wyjaśnia, że Jezus „rodzi się" w sercach ludzi, gdy przyjmują Najświętszy Sakrament, • wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca,	• charakteryzuje Bożą sprawiedliwość, • podaje przykłady różnych inicjatyw wspierających misje, • charakteryzuje nabożeństwa wielkopostne.
VI. Jezus uczy mnie uwielbienia. Rok liturgiczny	• wymienia symbole Chrystusa zmartwychwstałego • opowiada o tradycjach związanych z uroczystością Bożego Ciała w Polsce i parafii, • podaje, do czego Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, • wymienia sposoby świadczenia o Jezusie, • podaje prawdę, że Duch Święty to trzecia Osoba Boska i wymienia jego dary	• na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zmartwychwstaniu Jezusa • wyjaśnia, że niedziela jest pamiątką Zmartwychwstania Chrystusa • wyjaśnia symbole Chrystusa zmartwychwstałego, • wylicza i omawia elementy świętowania Wielkanocy • opowiada treść perykopy o wniebowstąpieniu Jezusa, • opowiada o misji Kościoła • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zesłaniu Ducha Świętego	• uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie, • wyjaśnia symbolikę pokarmów błogosławionych w Wielką Sobotę, • wyjaśnia, dlaczego udział w procesji Bożego Ciała jest świadectwem wiary, • wyjaśnia dary, z którymi przychodzi Duch Święty, • wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina.	• podaje, gdzie znajduje się (historyczny) pusty grób Jezusa, • wyjaśnia istotę przygotowanego przez Jezusa miejsca w niebie.	